

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ORTAÇAĞ ŞEHRİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

1.1. Genel Olarak Feodalizm ve Toplumsal Örgütlenme.....	5
1.1.1. Vassallık Biatı ve Fief Temliki.....	7
1.1.2. Vassal ile Senyör İlişkinin Muhtevası.....	9
1.1.3. Feodal Bağlılık Üzerine Kurulan Yönetim Sistemi	10
1.1.4. Mülkî Yönetimlerin Yükselişi.....	11
1.2. Ortaçağ Avrupa Toplumunda Şehirlerin Oluşumu	13
1.2.1. Ortaçağ Şehirlerinin Oluşum Süreçleri.....	13
1.2.1.1. Roma Şehirlerinin Devam Etmesi.....	14
1.2.1.2. Ruhban Yerleşimleri.....	15
1.2.1.3. Tahkim Edilmiş Yerler	18
1.2.1.4. Kurulmuş Şehirler	19
1.3. Şehirlerin Oluşumunu Etkileyen Faktörler.....	23
1.3.1. Ticari Canlanma	24
1.3.2. Ortaçağda Ticari Örgütlenme	26
1.3.3. Doğal Ekonomi ile Para Ekonomisi Arasındaki İlişki Bağlamında Şehir Ekonomisi.....	29
1.3.4. Şehirlerin Oluşumunun Ticaret Dışındaki Sebepleri.....	31
1.3.5. Zanaatkarlığın Gelişmesi	36
1.4. Ortaçağ Şehrinin Sosyolojik Unsurları.....	39

İKİNCİ BÖLÜM

ORTAÇAĞ ŞEHRİNİN HUKUKİ KARAKTERİ

2.1. Şehir Topluluğu.....	44
2.1.1. Topluluğun Hukuki Çekirdeği Olarak Yeminli Birlik (Eidgenossenschaft)	44
2.1.2. Pazar Hukuku (Marktrecht) ve Komün Kavramı.....	49
2.1.3. Şehir Yurttaşlığını (Bürgerschaft, Citizenship) Karakterize Eden Özellikler	52
2.1.3.1. Yeminli Birliğe (Eidgenossenschaft) Üye Olma.....	53
2.1.3.2. Şehirde Taşınmaz Maliki Olma	53
2.1.3.3. Vergi Ödeme.....	54
2.1.3.4. Şehir Yurttaşının Kural Olarak Özgür Kişi Olması (Stadtluft Macht Frei İlkesi).....	56
2.1.3.5. Şehirlilerin Kendi İçlerinde Hukuki ve Toplumsal Olarak Statü Birliği Oluşturması	58
2.1.3.6. Organizasyon Bilincinin Hâkim Olması.....	60
2.1.4. Tüzel Kişilik Kavramının Gelişmesi	61
2.2. Şehrin Yönetimi.....	65
2.2.1. Genel Olarak	65
2.2.2. Tarihsel Gelişim.....	65
2.2.3. Yönetim Organları.....	70
2.2.3.1. Şehir Meclisi (Stadtrat)	70
2.2.3.2. Belediye Başkanı (Bürgermeister)	73
2.2.3.3. Belediye Başkanlığı Görevine Örnek: Podesta.....	74
2.2.3.4. Şehir Mahkemesi	76
2.2.4. Şehir Yönetiminin Getirdiği Yenilikler.....	78

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ORTAÇAĞ ROMA HUKUKU VE KANONİK
HUKUK KOŞULLARINDA YENİ BİR
OLUŞUM OLARAK ŞEHİR HUKUKU

3.1. Genel Olarak.....	83
3.2. Ortaçağda Kanonik Hukuk ve Roma Hukuku.....	85
3.2.1. Erken Ortaçağda Roma Hukuku ve Barbar Yasaları.....	85
3.2.2. Roma Hukukunun Resepsiyonu ve Müşterek Hukuk (Ius commune) Olması	87
3.3. Şehir Hukuku (Stadtrecht)	90
3.3.1. Şehir Hukukunun Kaynakları: Gelenek ve İmtiyazlar	90
3.3.2. Willkür Mefhumu.....	94
3.3.3. Yargı İçtihatları ve Şehir Hukuku Kitapları (Urteilssprüche und Stadtrechtsbücher)	98
3.4. Şehir Hukuku Aileleri ve Örnekleri.....	100
3.4.1. Magdeburg Hukuku.....	103
3.4.2. Lübeck Hukuku	107
SONUÇ	111
KAYNAKÇA.....	117